

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát
Masarykova 801/28, 460 01 Liberec**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-743/23-L
Sp. zn. ČŠIL-S-143/23 L

Název	Základní škola, Jablonec nad Nisou, Liberecká 1734/31, příspěvková organizace
Sídlo	Liberecká 31, 466 01 Jablonec nad Nisou
E-mail	sekretariat@specialniskola-jbc.cz
IČO	60 254 190
Identifikátor	600 023 389
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Fronika Burešová
Zřizovatel	Liberecký kraj
Místa inspekční činnosti	Josefa Hory 4110, Jablonec nad Nisou Liberecká 1734, Jablonec nad Nisou Polní 3677, Jablonec nad Nisou Smetanova 4265, Jablonec nad Nisou
Inspekční činnost na místě	19. 9. 2023 – 21. 9. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou podle příslušných školních vzdělávacích programů a jejich naplnění a podmínek a průběhu poradenských služeb poskytovaných školským poradenským zařízením dle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola, Jablonec nad Nisou, Liberecká 1734/31, příspěvková organizace (dále „škola“ nebo „subjekt“) vykonává na čtyřech pracovištích činnost základní školy (dále „ZŠ“), základní školy speciální (dále „ZŠS“), školní družiny, přípravného stupně základní školy speciální (dále „přípravný stupeň“), speciálně pedagogického centra (dále „SPC“), školní jídelny a školní výdejny.

Škola poskytuje vzdělávání dětem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména s mentálním postižením a kombinovanými vadami.

V době inspekční činnosti se v ZŠ vzdělávalo 115 žáků, v ZŠS 41 žáků, v přípravném stupni 6 dětí a v přípravné třídě 15 dětí, ve školní družině 50 žáků. SPC evidovalo 1700 klientů především s mentálním postižením a kombinovanými vadami.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) uplatňuje ve funkci své dlouhodobé odborné a řídicí zkušenosti. V koncepčních záměrech rozvoje školy se promítá její pedagogická zkušenost a tvůrčí přístup ke změnám vedoucích ke zkvalitnění vzdělávacího procesu. Hlavním cílem je promyšlený a efektivní výchovně vzdělávací proces s důrazem na rozvoj psychických i fyzických předpokladů a schopností žáků. Koncepční záměry se ředitelce daří postupně naplňovat zejména v oblasti materiálních podmínek (počítačová technologie, vybudování relaxační místnosti). Styl řízení klade důraz na rozvíjení vzájemné důvěry a spolupráce všech pedagogů a zaměstnanců. Efektivní a funkční jsou plánování a organizace provozu, nastavený informační systém i delegování dílčích úkolů na další pedagogické pracovníky.

Vedení školy sleduje úroveň kvality vzdělávání pravidelnou hospitační činností s předem stanovenými a oznámenými oblastmi jejího zaměření, poskytují tak pedagogům kvalitní konkrétní zpětnou vazbu. Na pedagogických poradách monitoruje stav vzdělávání ve všech oblastech pedagogického procesu, jejichž vyhodnocování napomáhá zkvalitňování vzdělávání každého žáka. K dalšímu zkvalitňování přispívá příkladné zjišťování klimatu školy.

Personální podmínky jsou příznivé a umožňují kvalitní realizaci vzdělávacího procesu. Výsledkem účinné personální práce ředitelky je stabilizovaný pedagogický sbor. Většina pedagogických pracovníků splňuje odbornou kvalifikaci. Ředitelka vytváří výborné podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Plánovaný systém vychází z koncepčních záměrů a analýzy potřeb školy, vychází vstříc i zájmům jednotlivých pedagogů, kteří jsou aktivní v sebevzdělávání.

Materiální vybavení ke vzdělávání je na velmi dobré úrovni, vedení školy jej systematicky vyhodnocuje a postupně zkvalitňuje. Jsou pořízovány a efektivně využívány v souvislosti se specifickými vzdělávacími potřebami. Pro efektivní výuku jsou k dispozici keramická dílna s pomůckami pro jemnou i hrubou motoriku, relaxační místnost s knihovnou. Ve SPC je kromě odborných pracoven k dispozici konzultační a relaxační místnost. Odborné pracovníky jsou vybaveny mj. vhodnými dostupnými diagnostickými nástroji, odbornou literaturou, kompenzačními a reedukačními pomůckami.

Vícezdrojové financování a promyšlené hospodaření subjektu umožňuje zajištění výchovně vzdělávacího procesu. Ředitelce se daří zapojit a probudit zájem o zlepšování podmínek vzdělávání a výchovy žáků u všech aktérů, kterými jsou zřizovatel – Liberecký kraj, město Jablonec nad Nisou. Škola je rovněž zapojena do dotačních projektů spolufinancovaných

Evropskou unií, z kterých se např. povedlo vybavit žáky notebooky, tablety a další technologií. Zapojením školy do projektů je podporována ekologická výchova, čtenářská gramotnost.

Vedení školy se zabývá problematikou dostupnosti školního stravování všem žákům, dlouhodobě využívá dotační potravinové projekty. Přínosem je zapojení vysokého počtu žáků do projektu „Obědy pro děti“.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V hospitovaných vyučovacích hodinách v ZŠ i v hospitovaných činnostech školní družiny byl zřejmý jednotný pedagogický přístup k výchově a vzdělávání žáků, které probíhaly v pozitivní atmosféře. Přínosná byla pro žáky školy a děti školní družiny podpora asistentek pedagoga. Pedagogové jednali se žáky empaticky, respektovali jejich vzdělávací potřeby. Žáky vedli k dodržování nastavených pravidel a sounáležitosti se školou. Důraz kladli na formování sociálních vazeb. Pedagogové volili vhodné metody a organizační formy výuky, které respektovaly potřeby žáků. Učitelé volili nejčastěji frontální výuku doplňovanou potřebnou individuální prací s žákem nebo prací ve dvojicích, méně již ve skupinách. Výuka hospitovaných předmětů na prvním i druhém stupni ZŠ byla promyšlená, vzdělávací cíle byly dány jejich obsahem. Přirozené střídání činností, vhodná motivace či zařazování aktivizujících prvků (např. formou didaktické hry, dramatizace) přispívalo k udržení pozornosti žáků. Žáci se zapojovali se zájmem do výuky. Při řešení úloh si uvědomovali mezipředmětové souvislosti, zdařile pracovali s chybou. V průběhu hodin vyučující žákům poskytovali dostatek času pro řešení úlohy, respektovali jejich individuální tempo, vhodně využívali zkušenosti žáků z reálného života. Bezprostředně poskytovali žákům zpětnou vazbu, motivačně je hodnotili. Méně je však vedli na první stupni ZŠ k sebehodnocení či vzájemnému hodnocení s ohledem na vlastní učení, ojedinele na druhém stupni. Názornost výuky podpořilo efektivní používání učebních pomůcek či dalších materiálů souvisejících s probíraným tématem. Je zřejmé, že se běžnou součástí výukového procesu stalo využití dostupné didaktické techniky učiteli i žáky aktivní prací s nově zavedenými e-učebnicemi. Žáci prokazovali adekvátní znalosti a dovednosti. Patrná byla úspěšná adaptace žáků na školní výuku v prvním ročníku. Kvalitu poskytovaného vzdělávání zvyšovalo v části sledovaných hodin efektivní zařazování problémového učiva, práce s informačními zdroji či tandemová výuka.

V hospitovaných hodinách v ZŠS, přípravné třídě a v přípravném ročníku převládala příjemná, vstřícná a klidná atmosféra. Pedagogové při výchovně vzdělávacích činnostech důsledně a citlivě respektovali specifické vzdělávací, aktuální emoční a fyzické potřeby dětí a žáků s různým stupněm postižení. Přístup k nim byl vstřícný, empatický a na vysoké profesionální úrovni. V průběhu sledovaných hodin učitelé v souladu s cíli vhodně a efektivně využívali široké spektrum kompenzačních, reedukačních a názorných pomůcek. Komunikace, včetně formy augmentativní a alternativní, účelně podporovala učební proces, psychickou pohodu a prosociální chování dětí a žáků. Týmová spolupráce vyučujících s asistenty pedagoga byla příkladná a prospěšná zejména při individualizaci a diferenciaci pestré vzdělávací nabídky, v udržení pozornosti dětí a žáků a při dopomoci sebeobslužných činností. Učitelé efektivně podporovali učební proces střídáním různých metod a forem práce s relaxačními chvilkami tak, aby předešli zvýšené unavitelnosti dětí a žáků. Cílená motivace a pochvaly za dílčí pokroky jim umožnily zažít úspěch. Děti a žáci projevovali zájem o učivo a související aktivity, prokazovali znalosti a dovednosti v souladu s jejich vzdělávacími možnostmi a potřebami.

Vlastní činnost školní družiny je na velmi dobré úrovni. Všechny nabízené aktivity byly přizpůsobeny možnostem, schopnostem a zájmům dětí a žáků, respektovaly jejich momentální emoční rozpoložení. Vychovatelky je dokázaly svým přístupem a vhodnou motivací zapojit do nabízených činností, případně je také vést ke vzájemnému hodnocení. Poskytování dostatečné podpory a pomoci bylo samozřejmostí.

SPC vykonává standardní činnosti ambulantně na pracovišti subjektu, a zároveň je dlouhodobě zaměřeno na vysoce efektivní a nadprůměrně četné systematické návštěvy odborných pracovníků ve školách a školských zařízeních i v rodinách. Péče je zřetelně orientovaná na promyšlené dlouhodobé vedení dětí, žáků a studentů často až do dospělosti a konkrétní a systematickou pomoc pedagogickým pracovníkům ve školách a zákonným zástupcům. Z rozhovorů s odbornými pracovníci a analýzou vzorků spisů klientů je zřejmé, že k řešení speciálních vzdělávacích potřeb klientů přistupuje SPC komplexně a efektivně klade důraz na profesionální přístup ke každému klientovi. Bylo patrné, že odborné pracovnice cíleně, účelně a systematicky shromažďují a zaznamenávají podstatné informace směřující k objektivnímu posouzení speciálních vzdělávacích potřeb klientů. Upřednostňovaly širokou škálu standardizovaných diagnostických nástrojů, které byly podkladem pro stanovení potřebných závěrů a doporučení. Psychologické a speciálně-pedagogické diagnostické nástroje, metody a postupy byly účelně využívány s ohledem na účel poradenských služeb a věk klienta. Zprávy a doporučení byly formulovány přehledně a srozumitelně v kontextu s aktuálním stavem klienta a obsahovaly všechny povinné položky.

Kromě zjišťování speciálních vzdělávacích potřeb klientů a doporučování vhodných podpůrných opatření se odborné pracovnice SPC mj. věnují psychologické a speciálně pedagogické intervenci, spolupodílejí se na vypracování a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů a podpůrných opatření, zpracovávají odborné posudky žákům pro úpravu podmínek přijímacího řízení na střední školy a žákům s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky. Dále se smysluplně věnují metodickým, intervenčním i informačním činnostem, rozvíjejí skupinovou práci s klienty i jejich zákonnými zástupci, poskytují metodickou pomoc učitelům, výchovným poradcům a asistentům pedagoga. Na základě analýzy náhodně vybraných spisů klientů a pohovorů s odbornými pracovníky je zřejmé, že předností poradenského týmu a jednotlivých pracovníků je flexibilita, široký rozsah odborností, vzájemná účelná spolupráce, efektivní metodická pomoc a cílená výměna zkušeností.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vzdělávací výsledky odpovídaly možnostem a schopnostem dětí a žáků vzhledem k jejich věku a speciálním vzdělávacím potřebám. V průběhu hospitací se děti a žáci projevovali přirozeně, z jejich chování bylo zřejmé, že jsou ve škole spokojeni a cítí se bezpečně. Na pokyny pedagogů většinou adekvátně reagovali, přiměřeně se zapojovali do nabízených aktivit, v různé míře prokazovali schopnost soustředit se na zadané úkoly.

Škola klade důraz na předcházení školní neúspěšnosti žáků, nabízí jim doučování, individuální konzultace, konzultace se zákonnými zástupci či školským poradenským zařízením. Daří se plnit cíl připravit děti na bezproblémový přechod z předškolního do základního vzdělávání, kterému přispívá činnost přípravné třídy i nastavená opatření na základě prováděné pedagogické diagnostiky na začátku povinné školní docházky.

Účinnou zpětnou vazbu o dosažených výstupech žáků na prvním stupni za jednotlivé ročníky jsou pedagogy zpracované Profily žáků, které následně využívají k zacílení individuální práce se žáky a průběžnému přijímání opatření ke zlepšení jejich výsledků vzdělávání.

Dokladem podpory nadání a zájmů žáků je jejich úspěšné zapojení do uměleckých a sportovních regionálních soutěží. K všestrannému rozvoji osobnosti dětí a žáků v rámci povinného a zájmového vzdělávání přispívá jejich aktivní účast na široké nabídce podnětných mimoškolních aktivit.

Poradenské služby ve škole jsou účelně zajišťovány školním poradenským pracovištěm, jehož členy jsou výchovná poradkyně a školní metodička prevence, které své funkce vykonávají v aktivní součinnosti s ředitelkou. Nastavená podpůrná opatření ve spolupráci s ostatními pedagogy každé pololetí školního roku vyhodnocují, případně upravují tak, aby bylo dosaženo jejich vyšší účinnosti ve spolupráci se zákonnými zástupci. Na konci školního roku společně zpracovávají dotazník k vyhodnocení realizace navržených podpůrných opatření. Navazují spolupráci při řešení výukových a výchovných problémů, řeší vysoké absence a poskytují kariérové poradenství.

Zákonní zástupci dětí a žáků získávají informace o jejich prospěchu a chování průběžně prostřednictvím žákovské knížky, na třídních schůzkách a při osobních jednáních. Takto nastavený způsob umožňuje škole řešit vzdělávací a výchovné problémy bez zbytečného odkladu. Vycházejícím žákům je poskytována pomoc nejen při výběru učebního oboru, ale také při vyplňování a odeslání přihlášek a zápisových lístků.

Škola se zapojuje do akcí, kterými vhodně podporuje zdravý rozvoj a sebevědomí žáků (krajská recitační soutěž, výtvarné soutěže).

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Postupné zkvalitňování technického a materiálního vybavení školy.
- Speciálně pedagogické centrum od školního roku 2021/2022 působí v nových účelně vybavených prostor, čímž se významně zlepšily provozní a prostorové podmínky a komfort při poskytování poradenských služeb.
- Od školního roku 2022/2023 pilotní škola Čtenářských základů (ověřování učebnic a interaktivní podpory).

Silné stránky

- Základní škola
- Vedení školy aktivně řídí a efektivně monitoruje pedagogický proces prostřednictvím četných hospitací a kontrolní činnosti, škola má nastavenou účelnou autoevaluaci. (2.1)
- Dobré prosociální vztahy, podnětné prostředí školy, estetická úprava vnitřních prostor napomáhají pozitivnímu klimatu. Každoroční dotazníkové šetření pro rodiče, pedagogy a žáky napomáhá zdravému školnímu klimatu. (2.2)
- Velmi dobrý technický stav školy přispívá ke vzdělávacímu procesu, průběžné zlepšování materiálních podmínek a jejich zkvalitňování. (2.4)
- Profesionální, zdvořilý a empatický přístup je uplatňován ke každému dítěti a žákovi v průběhu vzdělávání. (3.2)

- Pedagogové jsou aktivní ve svém profesním rozvoji, angažovaně se účastní různých kurzů a seminářů, aktivně využívají samostudium, čímž roste jejich odborná úroveň. (3.5)
- Pozitivní motivace převažuje při výchově a vzdělávání s přihlédnutím ke specifickým potřebám, přiměřeným a srozumitelným požadavkům na děti a žáky. (4.1)
- Škola systematicky a pravidelně identifikuje individuální potřeby dětí a žáků při výchově a vzdělávání a využívá podpory svého mateřského speciálně pedagogického centra a dalších odborníků (orgánu sociálně právní ochrany dětí, střediska výchovné péče). (6.2)
- Školní družina
- Škola se intenzivně zabývá individuálními potřebami dětí a žáků v zájmovém vzdělávání a využívá podpory speciálně pedagogického centra a dalších odborníků. (6.2)
- Podpora komplexního rozvoje osobnosti dětí a žáků ve škole a v rámci zájmového vzdělávání a bohaté nabídky mimoškolních aktivit. (6.3)
- Školské poradenské zařízení
- Speciálně pedagogické centrum má propracovaný efektivní systém nadstandardně častých a systematických výjezdů odborných pracovníků do škol za účelem poskytování odborné péče v terénu. (4.4)
- Speciálně pedagogické centrum uplatňuje maximálně vstřícný a podporující přístup k rodinám klientů, odborná péče je jasně zaměřena individuální speciální vzdělávací potřeby klientů v dlouhodobém horizontu. (4.4.)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy / školského zařízení

- S přihlédnutím k možnostem žáků rozvíjet postupně jejich sebereflexi, sebehodnocení na základní škole.
- Pokračovat v aktivitách mimoškolní spolupráce s jinými školami stejného zaměření.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina čj. ZL-50/17-Š ze dne 29. 8. 2017
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky Základní školy, Jablonec nad Nisou, Liberecká 1734/3, příspěvková organizace s účinností od 1. srpna 2018
3. Výpis z Rejstříku škol a školských zařízení ze dne 19. 9. 2023
4. Školní matrika, školní rok 2023/2024 do data inspekční činnosti
5. Školní řád základní školy, č. j. VVP/1.4/2020, platnost od 1. 10. 2020, Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, platnost od 21. 1. 2016
6. Vnitřní řád speciálně pedagogického centra ze dne 1. 9. 2022
7. Vnitřní řád školní jídelny ŠJ/1.9/2023 s platností od 2. 1. 2023
8. Vnitřní řád školní výdejny čj. ŠJ/9/2018 s platností a účinností od 1. 9. 2020
9. Organizační řád školy, část Dohled nad žáky čj. VVP/4.1/2020 ze dne 29. 1. 2019, součást školního řádu
10. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, platnost od 1. 9. 2023,

11. Školní vzdělávací program pro základní školu speciální zpracovaný dle RVP ZŠS, Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením a vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami – 2. verze, platnost od 3. 9. 2013
12. Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu „Poznááme celý svět“, platnost od 1. 9. 2023
13. Plány DVPP na školní roky 2022/2023 a 2023/2024
14. Strategie rozvoje školy 2021–2024 ze dne 8. 12. 2020
15. Dlouhodobá koncepce speciálně pedagogického centra
16. Roční plán práce za školní roky 2022/2023 a 2023/2024
17. Rozvrhy vyučovacích hodin za školní rok 2023/2024
18. Třídní dokumentace školy (třídní knihy) do data inspekční činnosti
19. Dokumentace školní družiny, školní rok 2023/2024 do data inspekční činnosti
20. Školní vzdělávací program školní družiny, platnost od 1. 9. 2023
21. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování dětí a žáků do data inspekční činnosti
22. Kontrolní a hospitační činnost ředitelky školy do data inspekční činnosti
23. Výroční zpráva a činnosti školy 2021/2022
24. Záznamy z pedagogické rady za školní roky 2022/2023, 2023/2024
25. Plány činnosti na školní roky 2022/2023 a 2023/2024
26. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví
27. Dokumentace ke školnímu stravování
28. Personální dokumentace

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Tomáš Beneš, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Vladimír Piša, školní inspektor

Mgr. Jana Polanecká, školní inspektorka

Mgr. Dagmar Lexová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Netušilová, školní inspektorka

Mgr. Pavla Křepelková, školní inspektorka

Ing. Andrea Trejtnarová, kontrolní pracovnice

Bc. Jana Čermáková, kontrolní pracovnice

12. 10. 2023